

SZERETET

HAVONKÉNT EGYSZER MEGJELENŐ
VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik Kisujszálláson. Szerkeszti
és kiadja: Török Imre esperes.
Előfizetési ára: egy évre helyben
25.000, vidéken 30.000 papirkorona.
Egyes példány ára 3.000 korona.

XV. évfolyam. — 12. szám.

Kisujszállás, 1926 december hó.

Idvességes karácsonyt minden kedves olvasónknak!

Advent-Karácsony.

Az ember; kivált a magyar ember, ha vendéget vár s minél kiválóbb az a vendég, annál inkább: készül a fogadásához. Készíti házát, házatáját, előkészíti családja tagjait s magát. Még tán üdvözlő beszédje szavait is összeszedi, felfüzi, mint selyemcérnára a gyöngyöt. Meszelnek-sepernek. Sütnek-főznek.

Jön most egy nagy vendég. Közelit. Nagyobb, mint a képviselő-jelölt. Követ, az Ég követje. Mindenkinél nagyobb, földi követeknél, — királynál, császárnál, még tán a római pápánál is nagyobb: Jézus Krisztus! Ki készül a fogadásához? S hogyan? Uj ruha kéne az ünnephez! Kalácsot kék sütni, dióst-mákost! Hát karácsony-fát hol veszünk? Ha csak egy ágat is? — Oszt' mit vegyünk ajándékkul ennek is, annak is, a legkisebb cseléd-lyánnak is? Az árvaházba is kell valami, a menház öreg lakóinak is. De még a Horthy-kollégium mindenkinél rokonszenvesebb szegény küzdő diák-jainak is.

Készülünk!

Adventben — karácsonyhoz!

De ez kell-e a Názáretinek? A lelkek Királyának? Aki azt hirdette, hogy az Isten lélek!

Lélek kell neki, lelki készülődés kell neki!

Ne a diós-mákos kalács legyen hát az első; hiszen kell s legyen az

is! Nem az ajándék: báb, dob, trombita. Hanem a szívünk.

Az legyen a szent Betlehem, melyben szülessék, nekünk, külön-külön mindegyikünknek egyéni boldogságunkra, a mi Urunk Jézus Krisztus.

Ravasz püspök írja-mondja: Az emberi szívet Isten teremtette s előre megállapította, hányat fog dobbanni a földi életben minden szív: 10 milliót-e, vagy 20 milliót, nagy mennyit? Ezt csak Isten tudja, senki más nem tudja.

Nem tudjuk, érünk-e több adventet, több Karácsonyt?

Ne szalajtsuk el ez alkalmat.

Nyilik az Ég, aláküldi a Jézus Krisztust. Nyissuk ki az égi Vendég előtt, szívünket, énekelvén:

„Óh áldott Vendég, nálunk szállj...“
Majd meglátjuk aztán, milyen béke, milyen boldogság száll be szívünkbe, Óvele!

Jer, áldott Vendég! Várunk Tégedet!

Az Isten házától s az Ur szent asztalától Karácsony ünnepében sehol senki el ne maradjon! Pásztorok és bölcsek, egyszerű lelkek vagy műveltek, tanultak: mind ott legyenek; Krisztus mindenkit vár!

Adventben.

Csak egy érzés legyen ma a világon:
Várni a karácsony szép estvéli csendjét!
Az angyalének zendülését várni —
Szívünket ettől ne lopja el bármi —
Csak egy érzés legyen ma a világon!

Mert nincs nagyobb öröm, mint várni: hinni,
Igaz szívvél adventet ünnepelni!
Utat kövezni drága gyémántkövel,
A Megváltó amin mihozzánk jö el —
Mert nincs nagyobb öröm, mint várni: hinni!

Csillaggyulást keresni fent az égen;
Próféciákba hosszan elmerülni;
Számolni egyre szívünk dobbanását,
Mely óhajtja a világ Messiását —
Csillaggyulást keresni fent az égen!

Csak egy érzés legyen ma a világon:
Várni karácsony szép estvéli csendjét!
Az angyalének zendülését várni,
Szívünket ettől ne lopja el bármi —
Csak egy érzés legyen ma a világon!

Szigethy Ferenc.

Karácsonyest a kárpáti fenyvesekben.

A nap lehunyta álmos nagy szemét már
S aludni ment, pihenni messze, messze
És a hegyek-völgyekre lassan rászáll
A csillaggyújtó, tiszta, csendes este.
Száll, száll az est, mintha korom szítálna
S mindent finom rétege lepne be —
A kárpáti hegyeknek háta, válla
Mintha éjjelre takaródzna be.

Karácsonyest van... és a fenyvesekben
Mintha valami halk zaj ébredne,
Az ágak között kis, halk szellő lebben,
Beszédbe kezd a fenyők rengetegje:
»Suttogva sugjuk: szegény Magyarország!...
Ó be szomorú estéje lehet!
Halványan látszik: nagy felhők borítják
Arra felé ott messze az eget.«

»Emlékezünk... mikor még minden szálfá,
Minden fenyőszál magyar földben nőtt fel,
Magyar családok szép karácsonyára
Mi tisztelegtünk egy-egy ág fenyővel.
És bár az ág örökre elment innen,
Nem lett minékünk gyermekünk tovább,
A szeretetben, a királyi diszben
Elfelejtette fenyves otthonát.«

»De most bizony hiába készülődtek
Magyar házakba a fenyőágak,
Elkerülték az angyalok erdőnket,
Nem vittek innen most karácsonyfákat.
A kárpáti fenyőktől megfosztották
A sok kis szegény magyar gyermeket,
Ágaikon nem gyultak nekik gyertyák,
Amikor a Jézuska csengetett.«

»Mégis nem leszünk hűtlenek hozzátok
Kis fiúk, lányok, kiket úgy szerettünk,
Mi vagyunk most is a karácsonyfátok.
Ha jogtalanul másoké is lettünk.
Jertek lélekben el a fenyvesekbe
S tekintsetek fel lombjainkra, ránk:
Ott átragyog a csillagok ezerje,
Lombjaink közt a sok sok gyertyaláng!«
Szigethy Ferenc.

Nagyasszonyok elhunytá

Néhai vitéz nagybányai Horthy Istvánné
Latinovich Margit úrnő emléke.

A múlt november hó 19-én estenden
szomorúságos tartalmu sürgönyt kaptam
Gyömrő községből Pest vármegyéből. Hazánk
kormányzójának testvére, egyházmegyénk
nemes jósa gondnoka sürgönyözött: Felesé-
gem meghalt, öbenne mindenemet elvesz-
tettem.

Megdöbbsentem s nagy részvét, őszinte
fájdalom áradt el a lelkemen; de mindazok
lelkén is, kikkel közlöttem a gyászirt.

Gyermekük nem volt e két nemes uri
lénynek; egymásnak és egymásért éltek. Az
egyik a másiknak legjobb barátja, testvére,
tanácsadója és vigasztalója volt. Együtt lova-
goltak ki naponként; együtt járták a nehéz
élet utját, szörnyü időkben, midőn az egyik
a halál mezején, a harcmezőn járt huszár
brigádjával; még nehezebb időkben, mikor itt-
hon a »vörös«, meg az oláh marcangolta a
magyart; s e legnehezebb időkben, midőn a
Horthy-nevet viselni egyet jelent azzal, min-
dennap kitétetve lenni titkos kommunisták
veszett haragjának.

S ime, most az egyik: a nő, a gyön-
gőbb s mégis oly erős, — megomlott s a
másik — a férfi -- aki ezer alakban látta a
halált s akkor nem sirhatott, most könnyet
ont: »Mindenemet elvesztettem!«

— Kenderesen volt a temetés.

Ott voltunk nagyon sokan: az ország,
közelebbről a vármegye minden részéből.
— A templomban volt felravatalozva a ke-
gyelmes asszony porsátora. Száz — meg
száz koszoru hajlott a ravatalára. Mi is el-
vittük szerény koszorunkat, százötven fehér
krizantém, halvány lila selyemszalaggal.
»Mélységes részvéttel — a Hevesnagykun-
sági egyházmegye« — ezt irtuk rá.

Megkondittattuk harangjainkat s fáj-
dalmasan vert a szívünk.

A mi jó gondnokunk özvegy s árva
lett, egyszerre.

Vele érzünk, vele sirunk.

Az Ur pedig — a mi édes Vigasztalónk, vigasztalja; mi ezt nem tudjuk elvégezni.

Legyen áldott a Nagyasszony, ki csendesen porlad a kenderesi családi sirbolt fülkéjében.

Legyen áldott!

Néhai id. gróf Waldeck Frigyesné roffi Borbély Etelka urnó emlékezete

Másnap, november 20-ik napján ismét gyászos sürgöny érkezett hozzám. Waldeck Hubert gróf küldte Tiszaroffról. »Édes jó anyám kiszenvedett.« Id. gróf Waldeck Frigyesné, roffi Borbély Etelka grófné halálát jelezte e gyászos h iradás.

Egyik napon — november 22-én délután — Kenderesen volt az egyik nagyasszony temetése; másik napon: 23-ikán Tiszaroffon a másiké.

Tán azzal örökitem leghivebben e boldogult nagy magyar asszony emlékezetét, ha az imádságot, amelyet ravatalánál elmondottam, kegyelettel lelkemben közre adom. — Ime az imádság:

Örök Isten!

Életünk s halálunk szabados Ura!

Jézus Krisztusban mennyei édes Atyánk!

November vége... a fákról leperegtek a levelek.

Drága halottak, kiknek szive szívünkhöz volt forradva s kiknek elköltözésével úgy érezzük, mintha szívünknek egy egy darabja szakadt volna le, — itt hagynak bennünket; itt e muló életben, hol ilyenkor, épen az ő koporsójuknál érezzük igazán, a régi szent ének, bus halotti ének igazságát, hogy »Itt nincs igazi boldogság...« Mert-hogy gyászolók, vesztett boldogságuak vagyunk ömiattuk, öutánuk.

Az elmúlt napon nyílt s zárult be ismét egy sirbolt ajtaja amott napkeletre innen; sirbolt ajtajának csattanásától a szívünk megreszketett — s ime e napon újra egy magyar uri hölgy, egy gyermeked, egy leányod Atyánk, száll a föld porába.

November vége. Hajdan ünnephez készülődött ilyenkortájon e szép család, amott a kis faluszélén, az ősi házban. Egybegyűjtéd, Uram, örömben őket; szívüket inditád, együtt voltak mindnyájan, akkor még. Életet, áldást kértek Tetőled imádságos érzésekkel, az agg nagy asszonyra, ki régen elment... s óh, jaj, hányan már azóta!

Messze napkeleten, novemberi borulatban — siralmat zeng az indiai tenger... s az a korall-koronás idvezült lélek, kinek földi részei az Óceán habjaiban oszlattattak meg, együtt van már édesanyja boldog lelkével, az édesanyjával, akinél több könnyel e földön őt senki sem siratta.

A hitves a sirbolt mélyén várja hitvesét, nyugalmas találkozóra: lelkeik pedig együtt vannak odafenn örök találkozásban.

És ime testvérei után elmegy az utolsó testvér is. Együtt van már a régi nemzetség. Együtt... örökké! Így rendelte ezt, így végezte el bölcs tetszésed, óh nagy Isten, a világ fundamentomának felvettetése előtt. Hogy kik egymást szerették e muló időben, szeretnék ott Nálad is, örökké; hogy erősebb legyen a szeretet, mint a halál s keményebb, mint a koporsó: így akartad, szeretetnek Atyja!

Levelek hullhatnak s lehajthatja fejét hervadozva a novembervégi krizantém virág; csillagok hullhatnak őszi éjszakákon s követhet koporsó koporsót: lelkünk annál h ivebben, annál erősebben ragaszkodik Hozzád, örök Istenünk s az örökkévalóság-hoz, melyet szegény földi halandóknak, nekünk mulandóságunk fájó érzésének oszlatására adott atyai nagy szereteted.

Óh, ragyogtasd az örökkévalóság fényességét e komor sirbolt-nál, hogy az itt porladók a boldog feltámadás reménye alatt porladozzanak. Óh, e fénynél a megnyílt sir fölött megnyilatkozott Egeket látunk s eképpen szünik a Te kegyelmed által jó Istenünk, ezen Te boldogult leányodtól, kedves halot-tunktól való elszakításunk fájdalom.

Óh, mert nehéz, nehéz a szívünk. Őt is, ki elment, magunkat is siratjuk. Szeretett; szenvedett is. Szereteteiért, kivált gyermekeiért, óh mennyi áldozatát hozta szívének.

Ha látta szeretetteit virulni boldogságban, boldog volt ezerszeresen; s ha gyermekeinek szomorú sorsát látta egyszer-egyszer, a lelke, mint keresztfán, úgy vonaglott.

Igy alkottad, Uram, az ő szívét nagy szeretetre és sok szenvedésre.

Mostmár onnan felülről örökboldogan tekint le azokra, kik gyászolják. E föld gyásztól borus, az Ég boldogságtól fényes. Idvezült tekintete gyermekeit keresi s mintha azt mondaná többi idvezült szeretteivel együtt, szinte halljuk halkán alázendülni az

Égből: Ne sirjatok, mi boldogok vagyunk, egyszer majd Ti is azok lesztek, együtt mivelünk.

E szózatban adj, Uristen, vigaszt mindenkinek. Gyermekének mindenekfölött. Rokonok nagy nemzetségének, kiknek szívéen, mint novemberi őszi köde: a bús emlékezés. Tiszte-lők serege, közelből vagy messze földekről kik egybegyültek, kis falu népe, mindnyájan egy-egy könnyhullatással, egy-egy fájó szív-mozdulással vesszük bucsunkat régi szép, régi jó, régi áldott világ nemes alakjától, kit magadhoz, életnek Ura, a halál által visszahívtál. Levél ha hull, virág ha hervad, csak újra zöldül, csak újra virul... Lé-nyünknek is halál után, van élete tovább... De régi szépséges magyar élet drága világa: visszajön-e újra, valaha?

Ki halál után is tudsz mindennek adni újabb életet, mennybéli Isten! — ennél a koporsónál, e sírbolt előtt nagy okunk van kérni, hozd vissza azt az életet még egyszer, hogy a poraiban porladó régi jó magyar szívek boldogan porladhassanak ennek a feltámadásnak is reménysége alatt.

A feltámadott Ur Jézus Krisztusért, könyörgünk, teljesítsd be kéréseinket. Ámen.

* * *

Az imádság elhangzott. A nehéz koporsóra még egyszer ráhajoltak a zokogó gyermekek... Majd, mikor már mozdult a koporsó, bus emberek megemelték: a gyermekek kezeiket vetették a koporsó fedelére azon tájra, hol az idvezült nagyasszony szíve lehetett. Azután leeresztették a mély sírboltba a halottat. Némán, könnyekkel szemünkben néztünk még egyszer utána... száz meg száz koszorúval elborították a koporsót odalenn. Mintha krizantémos kert lett volna a siri bolt.

Igy ment el közülünk a nagyasszony! Áldott legyen!

* * *

Ugyanaz napon, óh, ez volt óhajta sa az elköltözöttnek még életében, helyezték új koporsóba egyik neves ősét — nemzetes és vitézlő roffi Borbély Gábor urat s hitvesét. Alakjuk — mondják — most is ugyanaz, mint ábrázolatuk ott az ősi Borbély kuria fehér falán.

Valahol messze-messze napkeleten pedig, Szingapur táján — tenger habjaiból — azon az éjszakán — egy pillanatra kikelt »la reine de la mere« — ezerszer megsiratott

kedves leánya a boldogult nagvasszonynak: Valerie grófnő — s a végtelen vizek s temérdek földek felett elnézett Ázsia tulsó határáról erre napnyugta felé, hol a tiszaroffi családi kertben fenyőfás kis erdő közelében, akácok alján, egy kis domb mélyén ott alusznak már mind a ketten, kiknek életét rövidebbé tette kedves leányuk miatti halálig tartó nagy gyászuk, fájalmuk.

Néhai Beniczky Istvánné
sz. WALDECK VALERIA grófnő.

Valerie grófnő — egykori kedves tanítványom arcképét, régi virulásában -- bus emlékezéssel közreadom, ezzel tartozunk a haláláig könnyet ontott édes anya emlékezetének is.

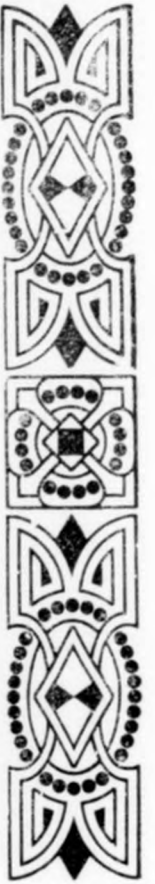
Folytatását ígértük a „Gondolatok a reformáció napján” című cikkünknek. — Tárgyhalmaz miatt később!

„Ki lesz a Követ?”

Ezt kérdezik mostanában az egész országban. Mire e kis ujság megjelenik, be is fejeződik a képviselő vagy követválasztás. És fáradnak és áldoznak és én nem tudom, mi mindent nem tesznek érte! Nekem ehhez nem sok közöm van. Mégis megmondom a követ nevét, akihez aztán nekem is közöm van. De mindenkinek is Jézus Krisztusnak hívják ezt a követet. Az Ég küldte Öt e földön mindenkire. Kérdezzük-e Öt? lessük-e? várjuk-e? S mit teszünk Óérte, hogy mienk legyen? hogy a mi követünk legyen az Éghez, az Istenhez, a mi Atyánkhoz?

Annak a jelenetnek, amelyet itt képen adunk, színhelye volt a tiszafüredi református templom előtti tér. Idő 1926. október 13. A kép közepén dr. Baltazár Dezső püspökünk hatalmas alakja áll, előtte a tiszafüredi lelkész Létay Menyhért, ki beszédével üdvözli a püspököt a tiszafüredi egyház nevében. Létay mögött a presbyterium; a püspök mögött az egyházmegye rendei, sok palástos lelkész. Isteniszteletre érkezünk, mely a megújított, tornyában új harangokkal is felszerelt templomban tartatott meg.

Tiszafüred... drágaszép magyar helység. Tele emlékekkel. Egyik uri ház falán olvasám: Itt lakott 1849-ben Kossuth Lajos s innen intézték a honvédség hadműveleteit... A mostani községháza, szép, stílusos, emeletes épület egy a 48-49-iki szabadságharcban szerepelt honvéd főtitst hajléka volt. Amott meg a régi harcokban elesett, dicső halált halt hősök szobra áll. Csata volt ott! A község mostani lakói közül többen, így pl. Sarkadi Nagy István, volt kunhegyesi lelkész is, meg a község mostani főbírája, egy derék

A tiszafürediek üdvözlik dr. Baltazár püspököt a templom előtt.

Aztán volt ünnepélyes üdvözlés a különböző hatóságok, testületek részéről, disztribúció, — voltunk vagy 300-an, — mondtunk áldomást is: egyházra, hazára. Azután egyházmegyei közgyűlés következett, másnap meg egyházmegyei bírósági ülés is.

De mi is voltaképen Tiszafüred? Hadd írjam ide. A Hevesnagykunsági egyházmegye északi bástyája Heves vármegyében; amilyen délen — Csongrád határainál Tiszásas. Gyönyörű terület, ez az egyházmegye, színmagyarok, reformátusok lakják, Tiszafüredtől Tiszásasig, — a Tisza partján Szolnoktól be Ladányig, másfél százezer szép barna komoly ősmagyar, Ázsiában az Uralon túl se laktak magyarabbak. Mint Székesfejerváron, dr. Lipcsey Lajos gondnokká beiktatásakor mondtam: Irtsz vízénél — nagy Ázsiában — se volt kékebb, szebb a füzes, mint a füredi Tiszaparton. S a szívek ma is ép oly magyarok, mint azoknak szívök volt ott a Volga táján. Még északi rokonaink: a szegény lapp, mordvin, cseremis, zürjén és észti, — a finn meg épen nem vesztek el... — láttam őket! Hát mi elvesznénk?!

Soha!!!

kisgazda ember, kinek házában a püspök urral együtt tiszteletünket tettük, — a nehéz, a csunya időkben, a központi gyűjtőfogházak voltak a lakói a nemzet legjobbjával együtt, kiket akkor, mint hitvallókat, börtönbe rekesztett s nap nap után lelketlenül rettetett a „vörös“.

Hires-nevezetes Józsa Gyuri hazája, Füred! All-e még a régi „Veres-ház“? — Boldog Füred, ki hallottad egykor Lavotta, meg Csermák muzsikáját.

Régi nemes világ rózsás kertje. Ősöktől öröklött barátság tanyája, hol terített asztal, meleg szív, nemes jóakaratt fogad, ha arra jársz.

Bús öreg nóták, sírók, lélekbe nyilalók, születtek ott valamikor... Bizony én gyanakszom, az is ott született:

„Az alföldön halászlegény vagyok én...“ Bernáth Gazsi, hires ember, szerzette. De az a másik dal, az meg minden bizonytalansággal ott támadhatott, Füredet akarván épen örökíteni:

*Nincsen kedvem, mert a fecske elvitte,
Egy száraz jegenyefára letette;
Lesz még kedvem, majd elhozza a szélvész,
Füred alatt, Füred alatt majd kifogja a révész...*

A kedves helyre emlékezésem jeléül irtam, amit irtam, e pár ütött-kopott sort. Amit le nem irtam, majd elmondom élő szóval egyszer, ha Isten éltet, a Lipcsey kuriákban, vagy valahol másutt, a kedves az áldott Füreden.

Őszi harmat után.

Az ősz elmúlt, tudom
Már szerte utamon
Mind a sápadt levél.
Ugy tázom, reszketek
Szegény fák, veletek.
Bennem mily nagy bánat kél!
Őszi levélhullás.
Száz élet elomlás,
Mit hoz reám még a tél? . . .

Testvérim, feleim,
Szép tavasz mezein,
Kikkel együtt mulattam,
Óh, jöjjetek hozzám,
Vidítsátok orcám
Nyájas, illő szótokkal.
Sáppadó világban
Friss piros rózsákkal
Lészek koszoruzottan.

Üljetek tüzemhez,
Közel a szívemhez,
Mindkettő ég lobogva,
Multaknak szépsége
Világolj az éjbe,
Ugy törj fel a magasba,
Pirosló parázsod
Őstüzű zsarátnok,
Ne légyen eltaposva.

Talán bucsúzóra,
Jöjjetek egy szóra,
Ami a szívembe gyűlt
Hogyha elmondhatnám,
Ha eldalolhatnám
Az édest, a keserüt,
Mit a lelkem álma
Rege földön szállva
Könny. mosollyal egybeszűrt.

Kiáltottam? Szóltam? . . .
Pedig ajkam szótlan.
Csak a szellő, az játszott.

Szövevénybe rejtve,
Csak az erdő lelke,
Csak az szólott, kiáltott.

— — — — —
Csönd. Hallgat az erdő,
Nem suttog a szellő
Kialudt már rég a tűz . . .

— — — — —
Magamra maradtam
Bánatba fogyottan
A nagy éjszakában,
Hideg éjszakában
Engem a búbánat űz.

V. SIPOS IDA.

Székesfejérvár és az ottani gondnok-beiktatás.

Londonban a Westminster templomban, ott már jártam, hol az angol királyokat koronázzák s halálukban eltemetik. Párist is bejártam, hol Napoleon saját kezével tette saját fejére a koronát. Varsóban ott a Zámek, a királyi palota kapcsában ott van az ősi székesegyház; láttam ezt is, voltam benne, hol lengyel királyok esküje hangzott el egykor nagy időkben. — Rigában, Helszingsforszban is megfordultam, hol az orosz cárok régi nagyságához vont a vissza lelkemet az emlékezés. És az edinburghi fellegrvárban csodálva néztem a régi skót királyok koronázási kincseit.

Csak Székesfejérvárra nem tudtam eljutni mindeddig, hol ősi nagy magyar királyok homlokát érintette a korona s hol királyaink porsátora pihen ékes kőkoporsókban, ős sirboltok mélyén.

Végre — imé ez is a szeretet hatalma! — a baráti szeretet megadta az alkalmat erre is, hogy Fejérvárat láthassam.

Dr. Lipcsey Lajost, jóbarátomat, kinek egyik elődje épen itt a mi városunkban lakott boldogabb időkben, ki egyszersmind akkortájt a hevesnagykunsági egyházmegyének gondnoka is volt. — állították be nagy ünnepélyesen az ottani u. n. Mezőségi egyházmegye gondnoki tisztségébe.

Szép és nagy tisztesség ez; nálunk vitéz Horthy István kegyelmes ur tölti be e tisztiséget.

Székesfejérvár h. polgármesterét, dr. Lipcsey Lajost a közbizalom emelte a gondnoki székbe, Medgyaszay Vince esperes, e költői lelkű ember mellé.

Gyönyörű ünnep volt az a nap, a beiktatás napja, nov. 17 ike. Mindenki örült, mert hisz közóhaj teljesült e dologban.

A dunántuli püspök dr. Antal Géza fötiszteletű ur is jelen volt s ékes beszédeivel közrehatott az ünnepély fényének emelésére. Szász Károly kegyelmes ur, a képviselőház volt elnöke is hallatta mély tartalmu beszédeit. Nekem is jutott alkalmam a szólásra, sőt, ha Isten éltet, elmegyek mégegyszer, oda, szives hívás szerint, mert volna mondani valóm.

Dr. bilkei Lipcsey Lajos

Székesfejérvár h. polgármestere, a mezőségi ref. egyházmegye új gondnoka.

A róm. kath. testvérek híres püspökének Prohászka Ottokárnak, székhelye ez a város. A nagy püspök hire-neve országra szóló, sőt túl határainkon is ösmerős. Könyvét olvasom, szavát nem hallottam soha; pedig szeretném. Ő akart hidat verni (pontifex-hez illő lelki munka ez, mert pontifex azt is jelenti főpap, de azt is, hogy: hidcsináló) Debrecen és Pannonhalma közt. Apostoli gondolat, csak le ne rontsák némely pontifex-társai!

Nagyon tetszett nekem, hogy jelen volt az ünnepélyen egy papi jellegű r. kath. férfiú is, a főgimnázium igazgatója, épen mellettem ült. Szép fehér reverendája s nemes gondolkozása egyaránt emlékezetemben van.

A feledhetetlen ünnepélyen az ottan-körüli esperesek, s lelkészek egész serege gyült össze. Volt dolga, elintézni, elrendezni valója a helyi lelkészbarátomnak, ki nekem testvérem is a világjárásban, hiszen ő is járta egykor Skóciát.

Az ünnepelt gondnoknak, ki titokban legyen mondva, mai napig is földesurunk, mert a Lipcsey-iskola mögött a Réten övé egy takaros darab föld, meg méltóságos vitéz Lipcsey Márton ezredes uramé, — üdvözlétét küldi városunk is.

No meg, hisz azért mentem el egyért: a füzes, kanyargós szöke Tisza mellől a szülőföld, Füred is köszöntését küldi keleti szellőben, az ő egyik dicsekedésének Lipcsey koadjutor-kurátornak, kit egyik Füredről a másik Füred (Balaton) irányába vezetett a jó Isten keze. Kínek szent neve ezért is, mindenért is legyen áldott! És ő áldja meg az új gondnokot s tartsa sokáig boldogságban szeretteinek boldogságára s anyaszentegyházunk teljességére. Az új gondnok arcképét nagy örömmel adom közre, a beiktatási ünnepély emlékeül.

Az „Isten hajléka“ Bucsatelepen.

Még 1921-et irtunk, amikor egy svájci (Tajfen nevű egyházban működő) református lelkész látogatta meg az összetört Magyarországot s ennek lakói között ifjúkori barátját Bucsai László bucsatelepi lelkészt. A svájci lelkész neve: Frauenfelder Arnold. — Bucsatelepen akkor még a községi iskola termében tartották istenitiszteleüket, buzgó hittestvéreink. Szűk és elég sötét iskolateremben. Persze nem fértek be oda az Istenhez sóvárgó lelkek. Nagy szivbeli fájdalom volt ez, annyival is inkább, mert a róm. kath. testvéreknek szép nagy templomuk volt már akkor is.

Frauenfelder lelkész ezeket tapasztalva, mélységes keresztyéni s hittestvéri fájdalommal jegyezte meg, hogy az evangéliom fáklyája megérdemelné, hogy megfelelőbb helyen lobogtatnák.

Am Frauenfelder ur nem csak jajongott, hanem tett is s otthon, gyönyörű és boldog hazájában 335 frankot gyűjtött a bucsatelepi templom építésének céljára, ami takaros összeg volt, hiszen még ma is jóval felül áll egy svájci frank 10 ezer papirkoronán.

A jó bucsatelepiek mozgolódní kezdtek. Lelkészüik igazi lelkes ember, a mozgalom élére állt és lobogtatták a fáklyát.

Telek volt, — gyült 16,000 korona is még a jó időkben, de ez összeg később elvesztette az értékét, 10—15 téglát ha adtak érte. Ezt hiába gyűjtögették össze. Egészen

ujból kellett bizony kezdeni a dolgot.

A földes uraság: báró Springer Mária, báró Fould Jenőné urnő, 100 ezer téglát, 80 köbméter homokot, behordatva s valamennyi gabonát (9 mázsát) ajánlott; a másik földesur, Jakabfy ur, nagyarányu egyházi adójával (30 millió korona) segítette elő a szent ügyet. Miniszteri engedély alapján országos gyűjtés is indult. A buzgó lelkész predikáló körutra kerekedett fel, a gyűjtők gyűjtöttek s e révén 47 milliónál több került össze, amely summából legtöbbit a kisujszállási hivek adtak: 6.926 000 K-t, a karcagiak 5.699 000-et, Dévaványa 4.632.550-et stb. — Pusztay János hittestvérünk helyből, egymaga 1 és fél millió értéket adott.

Az állam, a vármegye, városok, községek, alapítványok, jótékony intézmények mind megtették a magokét — a helybeli bucsatelepi hivek meg éppen csodáit mivelték az áldozatkészségnek.

S im — az Urnak szent segedelmével 1925. május 24-én letettük a templom alapkövét, 1926. november 14-én pedig már fel is avatta a püspök ur az új szép templomot Dicsőség Istennek!

Gyönyörű volt és boldogságos a templomavatási ünnep. — Izráel népe se örvendhetett jobban, mint a derék bucsatelepiek, midőn templomukban először zengett a szent ének, szállt fel a jó Istenhez a hálaadó imádság s Baltázár püspök hatalmasan hirdette az Igét.

S azóta a kedves kis faluban mindennap van isteni tisztelet. — Épül a látható templom után a láthatatlan belső templom a szivekben.

Boldog lelkipásztor, ki buzgó hiveivel mindezt véghez vitte. Tisztelet a segítők nevének: Egyed Ignác, közs. főjegyző főgondnoknak, Czoczek Alajos tervező építésznek, Nagy István és Lantos Mihály karcagi építőmestereknek, Juhász Ferencz helybeli bádogos mesternek, ki a toronygombot s zászlót remekelte s mindenkinek, ki csak egy téglát vagy egy marék homokot adott is hozzá s ki akár maga, akár igavonó állatjaival dolgozott az Isten ügyéért.

Nekem a lelkeket legjobban az hatotta meg, hogy más vallásuak (de nem baptisták!) is áldoztak a célért, meg az, hogy egy egyszerű egyháztág 60 fuvart teljesített ingyen; meg az az öreg ember, ki unokájával együtt napokig ingyen hordta a téglát, meszet... az Isten dicsőségeért!

Gyönyörű dolgok ezek; nem veszhet el a reformált Sion!

Állj szép templom, a magyar pusztaság közepette. Veled még a szélvihar is kimélve bánjon. Lásd még virulónak körülted a magyar nemzetet, a vig esztendőben. Konduljon meg harangod mielőbb dicsőséges öröme, ha majd egész lesz megint Magyarország!

* * *

Jegyzet. A bucsatelepi templomépítés részletes története, az adakozók, jóltevők neveinek listájával 5000 K-ért kapható a bucsatelepi ref. lelkészi hivatalban s Záhony Lajos atyánkfia üzletében. Lesz szép levelező lap is, az új templom képével.

Zárszó a „Szeretet“ ez évfolyamához.

E mostani számmal, mely ez évben a 12 ik immár, bevégezzük a »Szeretet«-nek XV-ik évfolyamát, Isten jóvoltából. Nehéz év volt ez, a szerkesztő betegeskedett is, már-már letette a tollat, hogy a munkától néhány hónapra megpihenjen; de a szeretet bölcs Istene nem engedte ezt. Új erőt adott, s új reményt: Csak tovább, tovább! — Ha senkinek is: irjad! És irtam.

Dehát anyagi erő is kellett a szellemi erőn s körmöm kopásán kívül még. Pénz. Sok. Mert minden darab papir drága s nyomdász uraiméknak minden kezemozdulása. — A képek előállítása is méregdrága, a cinkográfuszázezer koronáért dolgozik. Am akadtak jó lelkek, akik segítettek. Egy-két lelkész-társam. Itt-ott egy-egy földesur. Meg az én jó népem: Kisujszállás! — Szalókon meg minden ház!

Újév elejére megpróbálom még egyszer, itt helyben minden házhoz elküldeni a XVI-ik évfolyam első számát, mert úgy gondolom, hogy sok háznál jobban kell a kenyéرنél is a szeretet. Szeretet nélkül ugyanis keserű a kenyér.

Meg aztán e forrongó időkben óh menny felvilágosító, békességre vezérlő tanácsot adhat, sőt kell is, hogy adjon a lelkipásztor hiveinek.

Irok hát, míg elmém, kezem és erszényem bírja.

Jó emberek, ne engedjétek meghalni a Szeretet-et; az életet, mert csak az a szív él, amelyben szeretet vagyon. Az amolyan szív, halott szív. A halott szivekből álló világ pedig veszendő halott világ.

* * *

A »Szeretet« új évfolyamára az előfizetési díjakat (helyben 2 pengő egy évre, vagyis 25.000 korona; vidéken 40 fillérrel több, vagyis egy évre 30.000 korona) kérem házamhoz behozni, beküldeni, vagy postán eljuttatni. (Kisujszállás, Kálvintér 3) Isten országát építi, ki munkámban segít!